

Hírlizetési árak helyben és vidéken

Egy évre . . .	12 korona
Félévre . . .	6 korona
Negyedévre . . .	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék.

Petőfi-utca 47. szám,

ahova a lap szellemi s anyagi részét illető közlemények küldendők

Ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Meghívó!

Tisztelt választópolgártárs!

Ujvidék város összes kerületeteiben a törvényhatósági bizottságban megüresedett helyekre f. évi december hó végén választások lesznek.

Akik, a városházán most uralkodó rendszerrel, — országos politikai pártállásra való tekintet nélkül, — elégedetlenek, e választásokban mint „**városi polgári párt**“ akarnak résztvenni.

A párt alakuló közgyűlése vasárnap, november hó 19-ik napján d. u. 3 órakor a polgári lövölde termében lesz, melyre tisztelt választópolgártársunkat ezennel meghívjuk.

Ujvidék, 1911. november hó.

Az előkészítőbizottság nevében:

Dr. Adamovits István,
Lovrekovits Ferenc, Dr.
Lusztig Nándor.

Uj pártalakulás.

Ujvidék polgársága körében egészséges és örvendetes mozgalmat látunk, amelyet egy szóval kifejezve: **szervekedésnek** hívunk és amely azt célozza, hogy Ujvidék mindazon polgárait, — hangsúlyozzuk **politikai pártállásra** való tekintet nélkül, — akik a mai városházi többség uralmával **elégedetlenek**, együttes taborba kívánja sorakoztatni és mint „**városi polgári párt**“ zászlót bontva: tömör sorokba szervezve a városházáról ki akarja reszteni a politikát, hogy a párt bizalmából a torony alatti közgyűlési terembe küldendő törvényhatósági bizottsági tagok egész erejükkel, minden tudásukkal kizárólag a város polgársága javára dolgozhassanak.

Hihetetlennek látszik, de mégis úgy van: a politika volt a város fejlődésének, a termékeny munkának legnagyobb kekkötője.

A torony alatt nincs helye a folytonos politikának és ha ezt megállapítjuk, úgy azért a felelősséget mindenben a **régi**

szabadelvűpártra hárítjuk, amely 30 éven át politikai pártként szervezkedve, politikai szemüvegen át nézve intézte a város ügyeit.

Látszólag, de kiemeljük, hogy csak **látszólag**, ugyanebbe a hibába estek a **koalíció idejében** az ujvidéki egyesült pártok. Azért mondjuk, hogy látszólag, mert le nem tagadható, el nem terdithető, meg nem cátolható tény, hogy a koalíció ujvidéki ellenzéki pártok a városházabeli intenzív szereplésüket mint **minden politikát kizáró „városi polgári párt**“ kezdték meg és ezek az alkotmányvédelmi időben, a viszonyok kényszerítő hatása alatt, amikor egy hazafias ellenzéki pártnak radikális álláspontját márkánsabban kellett kifejezni, alakult át városházabeli **függetlenségi párttá**.

A munkapártot semmi kényszerítő körülmény nem bírta arra, hogy **politikai pártot csináljon** a torony alatt és mégis a **régi szabadelvűpárt hibájába esett**, sőt a régi szabadelvűpárti uralom idejében is **mellőzött** tendenciákat valószínűleg meg, amikor az ellenzék minden ujonnan alakított bizottságból teljesen kizárta, egyetlenegy ellenzéki bizottsági tagot az albizottságokba meg nem választott, az albizottságban így **az ellenzék ellenőrző kötelességét lehetetlenné tette**. Nem rekriminálunk: elbirtuk a nagy fájdalmat, de tényképp leszögezzük, hogy a munkapárt minden ellenzéki ellenőrzést lehetetlenné tett, **sőt egyetlen kandidáló bizottságban sem szerepelt soha e két évi uralom alatt ellenzéki ember**. Ha sérelemnek neveznők, hogy még a jegyzőkönyvek hitelesítésével is kipróbált munkapártiak bizattak meg, — úgy igazán azt hihetnék, hogy ez a mellőzés fájt nekünk.

Nem fájt és ha ellenmondásnak is látszik. **Örültünk** ennek, mert a **munkából és annak ellenőrzéséből** az egész **felelősséget** a munkapártra hárítottuk és hárítjuk ma is.

És jóleső meglepődöttséggel, hogy ne mondjuk: kárörömmel látjuk, hogy a munkapártiak által kisajátított két esztendőben a torony alatt **egyetlen új eszme nem született meg**, amiért nyugodt lelkiismerettel a munkapárti többség működését **terméketlennek** nevezhetjük.

És mikor látjuk, hogy nemcsak mi, akik így távollattunk a város ügyeibe való befolyástól, de a polgárság széles rétegei is arra a meggyőződésre jutottak, hogy ez így nem megy jól, ez így nem mehet tovább, — büszke önérzettel látjuk a polgárság zászlóbontását és mi: a függetlenségi és 48-as párt tagjai megifjodott munkakedvvel csatlakozunk a „**Városi polgári párthoz**“ és magunk kívánjuk, hogy szünjenek meg a politikai küzdelmek a városházán, hogy teret biztosítsunk az **igazi munkának**.

A függetlenségi és 48-as párt továbbra is teljes épségben fenntartja szervezetét, a leggőrcsösebben ragaszkodik eddigi, hiven vallott és követett elveihez és politikai pártállásának teljes sértetlenségével fog továbbra is harcolni, **küzdeni: a városházán kívül** a függetlenségi és 48-as párt magasztos esméiért.

Csak ép lenni a teremben kívánunk minden politikát mellőzve látni és kárhuzatosnak tartjuk, hogy végrehajtói, ironoki állásoknál is az az egyetlen körülmény jön figyelembe, hogy a pályázó 48-as-e, vagy gutgesinnt?

Dolgozni akarunk a városunk tejjedéseért és erre a legalkalmasabb módnak tartjuk, ha testületileg csatlakozunk a szabad és független polgárok ellenzéki egyesületéhez: a „**Városi Polgári Párthoz**“.

Uj harcok előtt állunk, amelyeket decemberben fogunk megvívni, a legnagyobb harckészséggel, a legszebb reményekkel, mert ott, hol az igazi, a független, a szabad polgárság tömörül és zászlót bont, ott a győzelem csak velünk lehet!

Ujvidék polgársága, mely annyiszor megmutatta, hogy gondolkodó, értelmes s művelt polgárság, amely nem imád **bálványokat**, amelyet nem lehet cernaszálon **ráncigálni**, fel fogja használni ezt az alkalmat és a képzelt bálványokat össze fogja zúzni és diadalra segíti a **polgári pártot**.

Bizalommal nézünk a harc elé, mely tán kemény lesz, hatalom, befolyás és a választási harcokban kipróbált fegyverekkel szemben fogunk állani, de a harc keménysége nem csüggeszt bennünket, sőt lelkesít, tüzesít, mi a harcot szeretjük, mi a harcban edzőttünk, mi minden talpalatnyl pozícióért verejtékes küzdelmet vívtunk és ha most vert csaták után is újra zászlót bontunk, csak fokozódott harci kedvvel, a jövőbe vetett hittel, igazunk iránti szent meggyőződéssel állunk a küzdelem elé, a harcvonalba, mely küzdelemből győztesként kell, hogy kikerüljünk.

Megszoktuk már, hogy az ellenfél lebecsüli erőnket és amikor az ellenzék-ről esik szó: néhány embert vélnék csak látni, ám meg fogjuk mutatni, hogy az ellenzék ereje sokkal nagyobb, mint hiszik és a megvívandó küzdelemből Ujvidék ormára mi tűzzük ki a győzedelmes ellenzéki lobogót.

Igy megyünk a harcba, mely csak győzelmet hozhat nekünk, ehhez kérjük Ujvidék független polgárságának a támogatását, szeretetteljes **pártfogását!**

Kit vádoljunk ?

Hogy hazánk nem a jólét hona, azt keservesen érzi lakosságának több, mint kilenc tizedrésze. Valami nagy hiba leledzik a sorsát intéző gépezetben, ami talán párosul a természet időleges mostohaságával is. Bárha mezeink most is nevelik az „élet“-et, folyóinkban-tavainkban ezrével lubickálnak a halak, erdeinkben csatangolnak a vadak és kincses ércerek szelik át hegyeinket. Lehet, hogy szűkebb lett a természet mértéke, lehet, szaporodott az élvező, (bár a legutóbbi népszámlálás nem igen igazolta ezt,) bizonyos csak annyi, hogy a legtöbb magyar élete ténfergessé alacsonyodott le.

Ez gondolkodóba, keservesen kínos gondokba ejtő. Azon töri a fejét mindenki, hogyan lehetne segíteni a bajon, mely, amiut egyre növekszik, annál elviselhetetlenebbé válik. S a nagy jajszó, mely milliók kebléből egetverő kiáltásként tör ki, rettenetes vádat emel azok ellen, kiket a baj okozóinak tartunk. Vádoljuk az intéző köröket, hogy nem tudnak okos, életrevaló, praktikus intézkedésekkel és rendelkezésekkel a milliókat kielégítő helyzetet teremteni. Az elkeseredett szívnek jól esik, ha bajáért mást vádolhat.

Hát biz szent igaz, hogy a baj felülről jön. Az égből is, meg valamivel alacsonyabbról. Ezt előre kell bocsátani, nehogy a mértékadó körök felelősségét elejtsük.

De azután mégis be kell látnunk, hogy sok, igen sok bajnak első sorban magunk vagyunk okozói. Szeretünk hivatkozni a haladással, melyet a kultúra meggyéjén bejártunk. Szeretjük áztatni magunkat azzal az indokolatlan megnyugvással, hogy részünkről megtettünk, megteszünk mindent, ami boldogulásunkhoz vezethetne, ha hatalmunkon kívül eső erők nem gátolnának.

A nagy drágaságért okoljuk az ételmisszeruzsorásokat, kiket a törvény megfékezni nem elég erős. Iparunk tespedéseért vádoljuk a magyar közönség nemtörődömségét, a meg nem felelő törvényeket. A kereskedelem fejletlenségéért a vámterület közösségét, nemkülömben a hazai vevőközönség közömbösségét és a törvényeket. Mezőgazdaságunk bajaiért pedig szintén csak a helytelen politikát okoljuk.

Hogy ezekben a vádakban nagy igazság rejlik, az ép oly bizonyos, mint amilyen helytelen az az okoskodás, hogy önmagunk teljesen hibátlanok vagyunk a bajok keletkezésében. Elmulasztunk mi biz rengeteg sokat, amivel helyzetünkön javíthatnánk. A kultúra sok intőt, figyelmeztetőt, utbaigazítást harsog a fülünkbe, de mi alig halljuk, alig hederítünk rá.

Csak kereseti forrásaink legelőkelőbbjére, a mezőgazdaságra mutatunk. Azért mondjuk, hogy ez a legelőkelőbb, mert hazánk, minden becsületes igyekvés, törekvés dacára, hogy az ipart és kereskedelmet nagyra növeljük, mégis csak megmaradt agrár államnak. Fő jövedelmi forrásunk, amit a föld ad. Egy idejében beálló eső több kincset hoz nekünk, mint a leghatásosabb iparpártolási mozgalom.

S mit látunk mezőgazdaságunkban? A vető- és eséplőgépek gyakoribb alkalmazása képviseli itt csaknem kizárólag a fenn magasztalt kulturahaladást. Okszerű gazdálkodás nem jut érvényre hazánk földművelésének két harmadrésében. Az ezerholdas földesurak, a latifundiumok dúsgazdag birtokosai ismerik és alkalmazzák is a modern gazdálkodás összes raffinált újításait. A szegény telkes gazda, a kapa — kaszás paraszt pedig — gunyjára a kulturának — csak oly primitive miveli kiccsi földjét, hogy amit istenadta áldást ki tud belőle szorítani, abból az esztendőnek csak egy részén tengődhet el. Ő is kénytelen Agráriától elpártolni és Industria hívőnek szegődni — a nagy vizeken túl.

A haza vérvesztését aztán persze visszatükrözteti a népszámlálás. Magyar anya nem szül egynél-kettőnél több gyermeket — anynyit is soknak tart, hogy népesítse vele Amerika szolgahadát.

Az Ujvidéki Orient ÁSVÁNYVIZ

— diadala —

két első díj

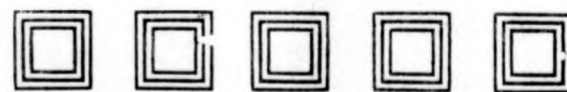
az 1911. évi római
világkiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Gran PREMIO“-val

nagy aranyéremmel és
diszoklevéllel és az
1911. évi augusztusban
megtartott párisi nemzetközi
kiállításon a
legnagyobb díjjal a

„Grand PRIX“-vel

arany éremmel és diszoklevéllel kitüntetve!

— A kitüntetések —

Wagner Testvérek

Ferenc József-téri üzletének

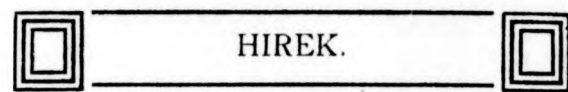
kirakatában láthatók!

Pedig ennek igazán nem kellene így lenni. A magyar parasztot a föld helyes művelésére kellene nemcsak tanítani, hanem szoktatni is, hogy elegendő jövedelmet kaphasson belőle és megszeresse ismét úgy, mint szerette hajdan és el ne hagyja még a legszegebben zengő dollárok kedvéért sem.

A magyar paraszt elidegenedése a rögzített példája annak az indolenciának, annak az élehetlenségnek, mely minden más kereseti ágban is hasonlóképpen mutatkozik, az általános jólét egyre elsomorítóbb esőkkenését idézi elő.

Itt a vád ép oly helyénvaló, mint az intéző körök ellen. Önmagunknak kell első sorban törekednünk arra, hogy hivatásszerű foglalkozásunkban tökéletesbüljünk, a modern kultúra és technika minden eszközét megragadjuk és nemcsak tulajdonított, de okos munka révén is oly pozíciót teremtsünk magunknak, mely biztos existenciához és jóléthez vezet.

Csak ha mindenki tejesíti ezt a kötelességét, lehet várni, hogy vége fog szakadni mai áldatlan helyzetünknek.

Téli élet a városi gyógyfürdőben. Akik a Városi Jódosgyógyfürdőnkbe fürödni járnak, azt tapasztalhatják, hogy a fürdő csarnokai és folyosói telve vannak idegen fürdővendégekkel, akik a téli évadban meglepő nagy számban keresték fel a messze vidéken is igen jóhírű fürdőnk. A jelenleg a fürdőben gyógykezelés alatt álló fürdővendégek közül a következőket sikerült feljegyeznünk: Gőd Kálmánné Győr, Turner Józsefné leányiskolai igazgatóné Titel, Berkovátz Ferenc fogy. bérlő Titel Putz József főhadnagy Kamenica, dr. Ritter szolgabíró Palánka, Krumbacher Antalné Cservenka, Grünwald Jónás Palánka, dr. Márton Ferenc ügyvéd Széplak, Hirlinger Dénes Marosvásárhely, Bónis Géza Pancsova, Klein Ármin kereskedő Pécs, Markovits Szima kereskedő Zágráb, Kosztics Velimir bankhivatalnok Mostar, Hermann Károlyné földbirtokos neje Szegszárd, Binder János magánhivatalnok Zombor, stb. stb.

Kitüntetett tanító. Pummer Sándor ág. ev. tanító, aki már 30 éve működik a nehéz tanítói pályán s ezen idő alatt lankadatlan szorgalmat fejtett ki, a törvény vonatkozó §-a értelmében 200 kor. fizetésszerű jutalomban részesült.

— Bácska városai. A népszámlálás végleges eredménye szerint Magyarország városai közül Budapest és Szeged után Szabadka 94,610 lakossal a harmadik helyet foglalja el. Ujvidék (33,590) Sopron után a 27-ik, Zombor (30,593 l.) a 32., Zenta (29,666 l.) a 35-ik és Baja (21,032 l.) az 58-ik helyen áll.

Anyakönyvi hír. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 10-17-ig bejelentett születések, 24, mép pedig fiú 13, leány 11, meghalt: 17.

A kerekas kocsolya műpálya megnyitása. A Kassovitz féle Erzsébet-ter 4. sz. kerekas kocsolya műpálya ma vasárnap nov. 19-én fog ünnepélyesen megnyitástulni s ez alkalommal 5-7 óráig a katonai zenekar játszik.

— Az iparkamara kettéválasztása. T. olvasóink előtt ismeretes, hogy jó ideje már szó van arról, hogy a szegedi kereskedelmi és iparkamara 2 részre osztassák, mivel állandóan túl van terhelve és 2 megyére tagolt területe az adminisztrációt megnehezíti. A kettéválasztandó iparkamara új székhelyének elnyerésért elsőnek a szabadkai Lloyd indított élénkebb akciót, most meg Zombor is

erősen mozgolódik, hogy megkapja a székhelyet. Tekintettel Ujvidéknek fejlett iparára, a megyében legélénkebb kereskedelmére és a többi sok kedvező viszonyokra, nem mondunk valótlant, ha Ujvidék városát mondjuk az új iparkamara székhelyéül legalkalmasabbnak. Ezért csak helyeselni tudjuk, hogy az Ujvidéki Lloyd is indított már ez ügyben akciót, azonban tekintettel Szabadka és Zombor versenygésére, nem ajánlhatjuk eléggé, hogy az Ujvidéki Lloyd ez iránt indított akcióját napirandén tartsa és idejében érvényesítse minden befolyását.

— **Egy főbíró installációja.** Dr. Fracitcevič István topolyai főszolgabíró installációja ma vasárnap, nov. 19-én lesz s annak ünnepélyessé tételére nagy előkészületeket tett Topolya község lakossága.

— **Árverési hirdetés.** A kézbesíthető küldemények a vasúti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban d. e. 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladatni: Fiume nov. 20, Pozsony, Budapest dunapart 21, Győr 22, Pápa, Szatmár-Németi, Békésésaba, Pécs 23, Temesvár-Józsefváros, Arad 24, Szabadka, Debrecen, Nagyvárad 26, Losonc, Kolozsvár, Zágráb, Szolnok, Ujvidék 28, Sátoraljaújhely 29, Brassó és Nagyszében 30-án.

— **Ürmös kedvelőinek.** A börtörvénynek megfelelően készült valódi karlócai ürmös kapható Wachtl Imre kádármesternél (Petőfi utca) még pedig Ujvidéken 1 és 1/2 lit. üvegekben, vagy 50 litertől felfelé Karlóczáról szállítva. Az ürmös jó minőségéről kezeskedik Wachtl Imre annál inkább, mivel valódi karlócai burgundi vörös borból készült; az árak mérsékeltek. 2-6

— **Baján szervezendő és a tél folyamán tartandó házi ipari tanfolyam,** valamint a már kiképzett munkások téli foglalkoztatásának költségeire a kereskedelmiügyi miniszter 1000 kor. segélyt engedélyezett.

— **A függetlenségi könyvomatos lakásváltozása.** A Budapesti megjelenő *Politikai Híradó* című könyvomatos napilap és Országos Távirati Iroda, a mely a függetlenségi és 48-as pártnak hivatalos orgánuma és a politikán kívül minden közérdekű esemény regisztrálásával is foglalkozik, e hónapban szerkesztőségét V. kerületi, Dorottya-utca 9. számú házába helyezte, ahová a tudósítások ezentúl küldendők.

— **Magyar kiállítók külföldi sikere.** A turini kiállításon 62 magyar cég nyert első arany díjat; 104 kiállító aranyérmét, 54 díszoklevelet, 50 ezüst és 10 magyar kiállító bronzérmét kapott. E számok e magyar kiállítók nagy sikerét jelentik, emellett pedig a magyar ipar versenyképességéről is tanuskodnak.

— **Halál a lakodalomban.** Szkendrovits Lajos tavanküti gazdálkodó házában lakodalom volt. Petkó Mihály 70 éves gazdálkodó alaposan berugott. Az öreget, nehogy a lakodalmások mulatságát zavarja, kitétek az udvarra, az istálló elé. Reggel a haza tért lakodalmások holtan találták meg. A halál okául az orvos szívszélhűdést állapított meg.

— **A Ferenc-esatorna rt. ismét vesszességgel zárta le üzleti évét,** úgy hogy a 800,000 kor. alaptőkéből majdnem 250,000 korona már elveszett. Most az a hír járja, hogy a Ferenc-esatorna angol érdekeltsege a gőzhajózási üzletet fel akarja számoltatni s hír szerint már lépések is történtek a hajós és uszállypark értékesítése érdekében.

— **A kendergyárak drágulása.** Az osztrák kenderfontyárak elhatározták, hogy gyártmányaik árát 5-10 százalékkal felemlik. Ehhez a határozathoz mind a két szegedi és a hódási gyár is hozzájárult.

— **Ujságírói tanszék.** Pulitzer Lajos, a Newyorkban elhunyt, magyar származású ujságírói végrendeletében 10 millió dollárt adományozott egy ujságírói tanszék felállítására a newyorki egyetemen; egy másik alapítvány 3000 dollár évi kamatát egy halálának évfordulóján megírt legjobb vezércikk jutalmazására fogják fordítani.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Szegeden december hó 10. napján d. e. 8 órakor a felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők be.

— **Agglegények és vénleányok megadóztatása.** Reusz fejedelemség országgyűlése elfogadott egy törvényjavaslatot, mely adót ró mindazokra a 30 éven túl levő férfiakra és leányokra, kik nem léptek házasságra.

— **Az anya szorgalmasan átnézi az ujságot,** hogy nem talál-e gyermekei számára valami újdonságot; meghozatja magának a különféle árjegyzékeket és azok alapján emezt vagy amazt megrendeli, nem felejt el azonban soha a legközelebbi Horgony-Kő-építőszekevény kiegészítést is megrendelni. Ez évek óta rendszeresen történik, mert ő tapasztalattal tudja, hogy a Horgony-Kő-építőszekevény kibővítése gyermekeinek legnagyobb öröme. Mi azért azt véljük, hogy minden szülőnek, a kinek gyermekei egy valódi Horgony-Kő-építőszekevényt még nem birnak, sürgősen tanácsolhatjuk, hogy Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kamarai szállítóktól, Bécs, XIII/1, Eitelberggasse 6-14. (Lerakat: I., Operngasse 16) a legújabb kő-építőszekevény-árjegyzéket azonnal bekérjék. Ezen árjegyzékben bővebben találunk még a jó Richter-féle Imperator zenélőművekről és beszélőgépekről.

— **Ceres-díj-kirás meghosszabbítása.** A Ceres-művek értesítése szerint, a 30,000 kor. Ceres-díj pályázatnak határideje közikvánatra f. é. december hó 1-ig lett meghosszabbítva. Akik már eddig is részt vettek e pályázatban, szintén fel vannak jegyezve arra, hogy a határidőig további papírszalagokat küldhetnek be s minden öt szalagért további számot kapnak.

— **Az ügyvédi pálya megnevezése.** Az ügyvédi szervezeten módosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most már pár hét alatt kétszázötven törvény lesz, mert hiszen Székely miniszter és Balogh államtitkár több ízben kijelentették, hogy ezt a kérdést tekintik a igazságügyi és kultuszáral legégetőbb s leggyorsabb megoldást követelő problémájának. Az ügyvédjelölti gyakorlat meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat már beterveztetett a képviselőházba. Ez az új törvény az ügyvédjelölti gyakorlatot két évvel meghosszabbítja s a gyakorlat megkezdését a doktorátus megszerzésétől teszi függővé. Akiknek tehát jogi vizsgái (szigorlat, alap, államvizsga, ügyvédi) vannak hátra, saját érdekükben siessenek, mert az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a szenzorok lépten nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem fogjon azonnal a készüléshöz, amelynek egyedül célra vezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját „A jogi vizsgák letétele” c. munkában (IV. kiadás, Negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi Dr. Dobó Kolozsvár, Bolyai u. 3.

— **„A Vasárnapi Ujság” november 12-iki száma** egész tömegét közli a szép és érdekes képeknek a kissármási földgáz égéséről és az oltási munkálatokról, a képviselőház lemondott és új elnökeiről: Berzeviczy Albertről és Návay Lajosról, Kóber Leó kiállításáról, a gombos-erdődi új vasúti hídról, a Brooks-féle üstökösről, az erdélyi keresi apátság romjairól, a fővárosi rendőrség razziairól, Mária királyné nagyváradi sírjának kiásásáról a lebontott Pillvax kávéházról, a Kisfaludy Károly téthi szülőháza helyén leleplezett emlékműről, Bartha Miklós szobrának man tájáról. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffik Margit regénye, Pásztor Árpád verse, Gagyhy Dénes novellája, Atherton angolból fordított regénye. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, IV. ker., Egyetem u. 4. Ugyantit megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 k. 40. f.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj** ugy minőség, mint hatás tekintetében felülmulhatatlan. Sokkal jobb mint az emulsió ize, szaga nincsen, könnyen emészthető, gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik. Üvege 2 korona a gyógyszerészekben. Egyedüli készítő Zoltán Béla gyógyszerész, Budapest, Szabadság-tér.

— **Budapest szálloda Szeged, Aradi u. 6.** (Tisza nagyszálloda függeléke.) Bejárata Klauzál téri villamos vasút megállójától. Udvari szoba személyenként világítással és kiszolgálással K. 1.60. Utcái szoba személyenként villanyvilágítással és kiszolgálással K. 2.40. Ugy az utcái, mint az udvari szobák tiszták és világosak. A környékbeli közönség kedvelt szállója. 2-52

— **Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.** Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt. 1336/1911 végreh. szám.

Árverési Hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1911. évi 12299 számú végzése következtében Dr. B. Mohorcsy János ügyvéd által képviselt S. Bloch u. Sohn javára 290 K 40 f. s jár erejéig 1911 évi szeptember hó 12-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 5748 kor. fillerre becsült következő ingóságok, u. m. különféle butor darabok, szövet, szőnyeg, gramfonok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbíró 1911-ik évi V. 1568/2 számú végzése folytán 290 kor 40 fill. tökéketétel, ennek 1911 évi aug. hó 7 napjától járó 6 % kamatai, 1/2 % váltódíj és eddig összesen 69 kor. 30 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken Temerini utca 12 sz. a. leendő megtartására 1911. évi november huszonhetedik napjának délelőtt tíz órája határidőül kitétetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A Richter-féle

HORGONY-KŐÉPÍTŐSZEKEVÉNYEK

úgy mint eddig a gyermekek kedvenc játéka!

Az egyedüli játékszer, a melylyel a gyermekek állandóan szívesen foglalkoznak; ezért tartóssági szempontból a legolcsóbb játékszer is. Az egyedüli játékszer is, a mely mindenkor **Kiegészítőszekevények** és **Hidépítőszekevények** által oly nagyságra és tökéletességre hozható, hogy még szakemberek is szívesen foglalkoznak a **pompás magas- és hidépítőszekevények** felállításával. **A ki gyermekeit egy valóban kitűnő**

karácsonyi ajándékkal akarja meglepni, egy ajándékkal, a mely nemesek mulattatólag, hanem oktatólag is hat, az csak egy **valódi Horgony-Kő-építőszekevényt választhat,** a mely minden játékú-kereskedésben raktáron van; azonban csak a híres eredeti gyártmányt a „Horgony” jeggyel fogadjuk el. Az új építőszekevény-árjegyzéket bérmentve beküldi Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kam. szállítóktól Bécs, XIII/1, Eitelberggasse 6-14. (Lerakat: I., Operngasse 16.) 1-2

Amennyiben az elírevezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 107. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidéken 1911. évi nov. hó 5. napján
Horváth Gusztáv
kir. bir. végrehajtó.

Milliók

használják.

KÖHÖGÉS

rekedtseg, hurut, elnyakasodas,
görcs-és szamárköhögés ellen

Kaiser
mell-karamellait

a „3 fenyővel.“

6050 közjegyzőileg hitelesített orvosi és magánbizonyítványok tanuskodnak a biztos sikeről.

Felette ízletes, kellemes bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható: Herczog István, Grossinger János, Küchler Béla győgtáraiban, Stefanovics Ly. fia, Petrovics és Popovics kereskedéseiben, Klein Oszkár droguistánál, Strasser István győgsz Karlóca, Kocziák Ruma, Ihrig C. Ratais örökösei Apatin, Brodski, Adámffy győgsz. Pétervarad, Kujaschkovic Mitrovica, Hainis A. India, Hondl J. Ruma Wagner A. Dobricza, Peternik Ottó Ujszlankamen, Gebauer Emil győgsz. Bács. 3-20

Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin

MOTOROK

és lokomobilok

Gyors szállítás

Kedvező fizetési feltételek.

Messzemenő jótállás.

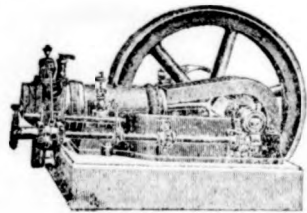
DREZDAI MÓTORGYÁR RÉSZV. TÁRS.

Németország legrégebb, legnagyobb mőtorgyára.

Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Kohári-utca 4. szám
(Alkotmány-utca sarok)

Mentőkocsik,

Betegszállító kocsik,

Hullaszállító kocsik

szigorúan előírás szerint felszerelve, a községek részére elrendelt szakszerű kivitelben, a legolcsóbb árban kaphatók

Reich Mátyás és Lebherz Károly

első délmagyarországi kocsigyárában

Ujvidéken.

Eladó ház.

Ujvidéken, hid utca 5. számú házamat eladom. Bővebbet a házban.

Együttal ajánlom szücs utca 11. szám alatti üzletemet s bő szücsáru raktáromat (mint perzsia s nutria sapkákat, mindentéle gallérokat, mindennemű bőrt s a többit szaknámba tartozót.)

Egy tanoncot azonnal felveszek. Kiváló tisztelettel Szakács Péter.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy én BUDAPESTEN elsajátítottam a francia legújabb és az összes divatú

HAJFÉSÜLÉST

teljes szakismerettel vállalom. Nagybecsű megbizását várva magamat ajánlván,

tisztelettel

Unger Irén

Ujvidék

Szalonka utca 6. sz.

GARCON LAKAS

(Szalón, hálószoba kényelmes, kiadó)
Lövész utca 33. sz. a.

Szén-koksz.

Finom porosz szalonkőszén házba szállítva 4 kor. 20 fill B. légszeszkoksz 4 " 80 "

Kapható:

BAUER GYULA

Ujvidék, Uszpenzka-utca 5. sz.

Éltes úrinő, hogy főként éjjel ne lakjon egyedül, tisztességes izr. nőnek vagy leánynak ingyen adna lakást. Bővebbet a hivatalban

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
**Palma kaucsuk
ágybetét**
minősége
elsőrangú

Évről-évre gyarapodó vevő körünk áruszükséglete sok cikkben jelentékeny mennyiséget tesz ki.

Cégünk ennek következtében közvetlen a termelővel kötött egyezségek alapján N A G Y előnyökhöz jutott; de ezen előnyöket kizárólag nagyrabecsült vevőinek biztosítja.

Fűszer, csemege, kávé és borszükségletét legolcsóbban tehát

Wagner Testvérek

cégnél Ujvidéken szerezhetheti be.

Saját érdekében kérjen árlapot.

45...52

UJVIDÉKI NÉPBANK ÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG.
TELEFON 174.

Az Ujvidéki Népbank Részvénytársaság tőketörlesztéses kölcsönöket ingatlanokra 10 évtől 60 évig terjedő félévi törlesztések s kedvező feltételek mellett nyújt.

Bővebb felvilágosítást nyújt a hivatalos órákban

Az Igazgató.

Eladó ház

A Szent István utca 81a szám alatt levő házam előnyös feltételekkel eladó.

Gály József

szt. rókusai rom. kath. kántortanító

Lakásváltozás!

Dr. DEÁK IMRE fogorvosi műtermét Ferencz József tér 1. sz. alá (Kronfelle ház) I. em. helyezte át.

Nagy raktárhelyiség.

Színházi díszletek részére, több hónapra azonnal felvétetik. Ez iránti választatot postafiók 88. Ujvidék alatt kéri az ár megjelölésével.

Schaumburg-Lippe Herceg

BEREMENDI

PORTLANDCEMENT- és MÉSZMŰVEI

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 45.

Művek: BEREMEND.

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

PORTLANDCEMENT és fehérmész gyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mész előállítására.

Évi termelés: 500.000 portlandcement, 120.000 q fehérmész 800.000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. — A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk. 22—30

Pontos és gyors kiszolgálás!

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, osztnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosság legyünk és csak olyan eredeti üvegot fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyzolván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

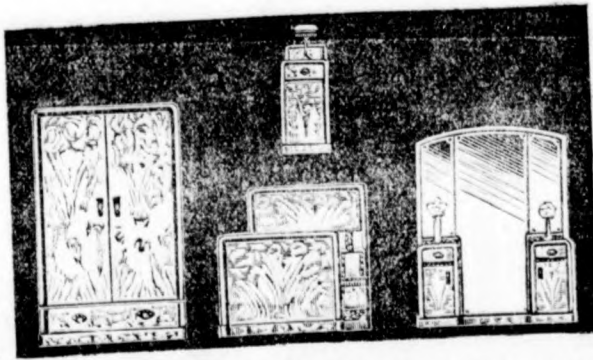
Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Butoripari Termelő Szövetkezetek Értékesítő központjának
Bizományi raktára Ujvidék Duna-utca 10.

Telefon 325.

Raktára:

mindennemű butornak s e szakmába vágó összes cikkeknek a legegyszerűbb kivittől a legfinomabbig, különféle stílusban és árban.

LENKEY IMRE bizományos.

Telefon 325.

Kaphatók:

állandóan a legkülánsabb árakban, a legmesszebbmenő kedvezményű feltételek mellett, dús választékban. Kérem b. látogatásával megtisztelni.

Ceres-Dij-kiírás 30.000 korona.

A beküldések véghatárideje közkívánatra 1911. december 1-ig meghosszabbított!
Természetesen azon t. vevők is, kik már résztvettek, jogosítva vannak a véghatáridőig további papírszalagokat beküldeni s minden 5 szalagért további számot kapnak.

A legjobb fémszálás izzólámpa.
Árammegtakarítás kb. 60%.
Fehér fényvel ég.
Rázkodásoknak ellenáll.
Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Tantal-Lámpa.

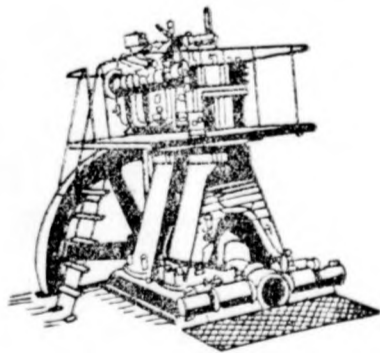
Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég. Olcsóbb a többi fémszálás izzólámpánál. Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Magyar Siemens-Schuckert-Művek

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

Eredeti „OTTO” motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre, malmok és ipagépek hajtására a legalkalmasabb és legolcsóbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányú famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepesek részére.

A magán járó eredeti „OTTO”

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának, Gép-motor- és Hengerolajok, Hajtószijak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék, Temerini-utca 7.

81—102

Kérjen árjegyzéket és költségvetést!

Mindennemű sebek

minden tisztatlanság ellen gondosan óvandók,

mivel ezáltal a legkisebb seb is rosszra adhatja magát és nehezen gyógyítható sebbé fajulhat. A prágai hazikenőcs (Zugsalbe) megbízható szernek bizonyult 40 év óta. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyuladást és fájdalmat, hűsítőleg hat, a behegedést előmozdítja.

Postai küldés naponként.

1 doboz 70 fill. — 3 k. 6 f. előzetes postai beküldés ellenében 4 doboz, 7 kor. ellenében 10 doboz bérmentve küldetik Ausztria Magyar ország minden állomására.

FIGYELNI tessék a szer és készítő nevére, az árra és védjegyre. Valódi csak 70 fillér.

B. FRAGNER cs. és kir. udv. szállító

Gyógyszertára a „fekete sashoz”.
Prag, Kleinseite, Neruda-utca sarkán, 203. sz. Raktárak Ausztria-Magyarország gyógyszer-táraiban.

